

Қазақстан банктері

ҚАЗАҚСТАН
ҚАРЖЫГЕРЛЕР
ҚАУЫМДАСТЫҒЫ

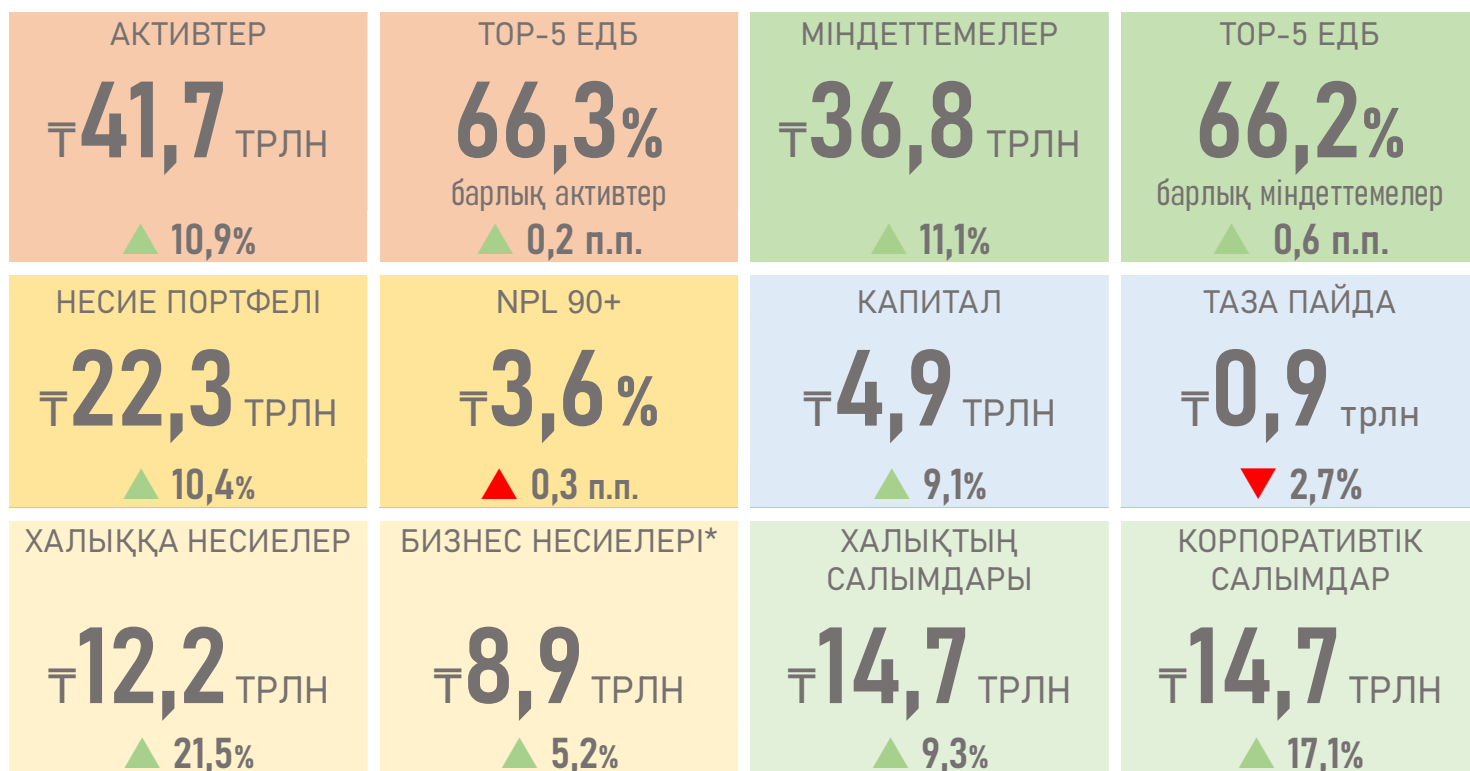
АССОЦИАЦИЯ
ФИНАНСИСТОВ
КАЗАХСТАНА

2022 жылғы қаңтар-қыркүйек қорытындылары

Негізгі тенденциялар

- Есепті кезеңдегі үлесі банк секторы активтерінің екі таңбалы өсуі (+10,9%) несиелеудің бірдей ұлғаюымен (+10,4%) қатар жүрді, ал өтімділігі жоғары активтердің үлесі төмендеді (31,1-ден 30,5% - ға дейін).
- Экономикаға несие өсуінің драйвері бөлшек несиелеу болды, атап айтқанда оның ипотекалық сегменті (+28,8%).
- Жоғары инфляциялық процестерден басқа, бөлшек несиелендірудің номиналды өсуі жаңа қарыз алушылардың (+341,3 мың) ағынына, жекелеген сегменттегі нарықтық емес мөлшерлемелерге, сондай-ақ халықтың жиынтық берешегінің төмен болуына (ЖІӨ-нің 14% - дан азы) байланысты болуы мүмкін.
- Мөлшерлеме базалық мөлшерлеменің өсуінен кейін тұтыну және ипотекалық бағдарламаларды қоспағанда, бірқатар банктік несиелік өнімдер бойынша мөлшерлемелердің өсуі байқалады.
- Ипотека мөлшерлемелері (1) және тұтынушылық несиелер (2) базалық мөлшерлеменің өзгеруіне бірден жауап бермейді, бұл (1) жеңілдікті бағдарламалардың үстемдігіне, (2) жоғары бәсекелестікке байланысты пайыздық маржаның төмендеуіне, сондай-ақ бөліп төлеудің кең таралуына байланысты.

- Соған қарамастан, сектордың пайыздық маржасы (+47 б.п. — 5,59% - ға дейін) активтердің кірістілігінің қорландыру құнынан неғұрлым жеделдетілген өсуіне байланысты өсті (төменде қараңыз).
- Тәуекел құны жыл басында бекітілген жеке жоспарлар шеңберінде резервтерді ұлғайту (+14%) және кейіннен NPL-ді төмендету бойынша жұмысты көрсете отырып, аздап өсті.
- Несие портфелінің сапасы тұрақты болып қалады, бұл несие берудің жоғары стандарттарын және несие портфелінің жалпы өсуін көрсетеді.
- Міндеттемелер бойынша мөлшерлемелер базалық мөлшерлемеден кейін өседі. Алайда, корпоративтік облигациялар кірістілігінің өзгеруі эмиссиялық белсенділіктің төмендеуіне (-35%), қайталама нарықтың төмен өтімділігіне байланысты шамалы.
- Бөлшек салымдардың жоғары өсуі (+9,3%) нақты ақшалай кірістердің қолайлы динамикасына (+3,8%), базалық мөлшерлемені көтеру әсеріне және резидент еместердің қаражат ағынына байланысты болуы мүмкін.
- Соған қарамастан, ынталандырушы бюджеттік саясат аясында корпоративтік салымдар (+17%) міндеттемелердің өсу драйвері болды.

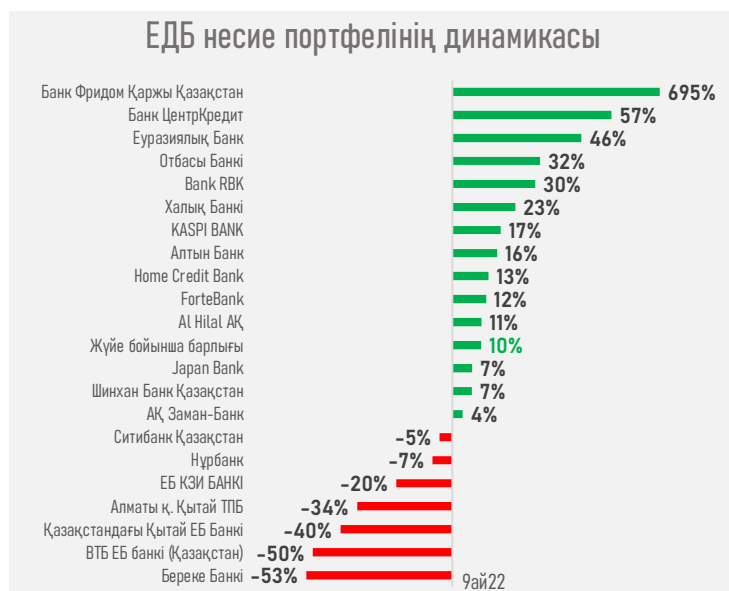

* Кәсіпкерлік қызметке ЖК несиелерін қоса алғанда

Банктердің экономикаға несиелері **

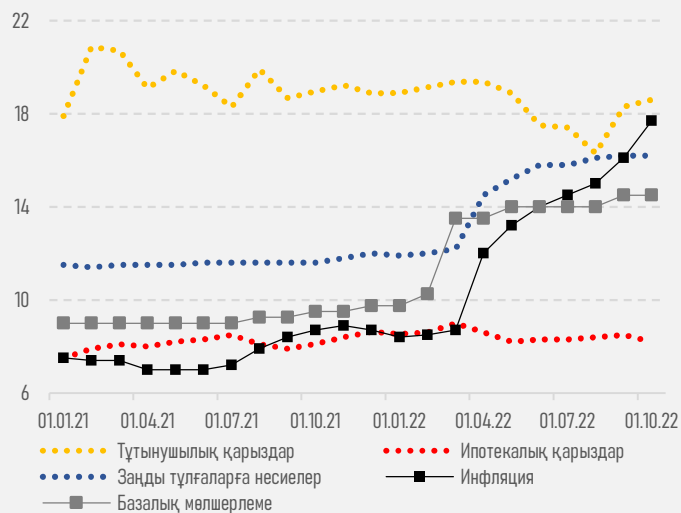
** Деректер көзі: ҚРҰБ

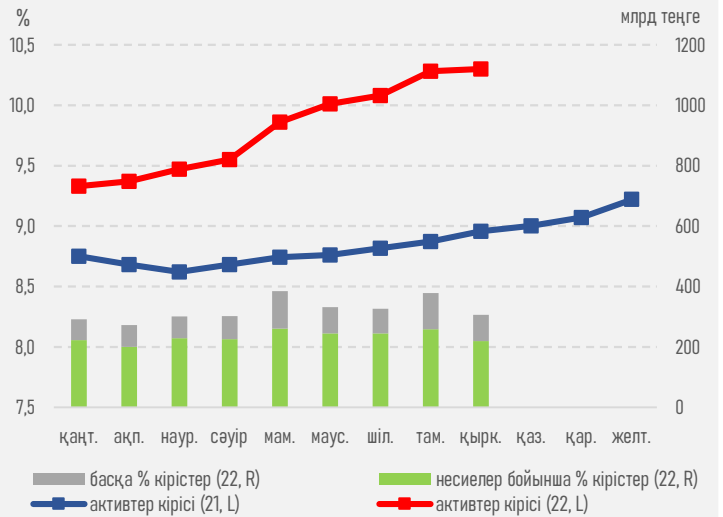
© Қазақстан қаржыгерлерінің қауымдастығы, 2022

Банктердің экономикаға несиелері *

ЖТ, ЗТ қарыз. бойынша орташа өлшенген мөлшерлемелер

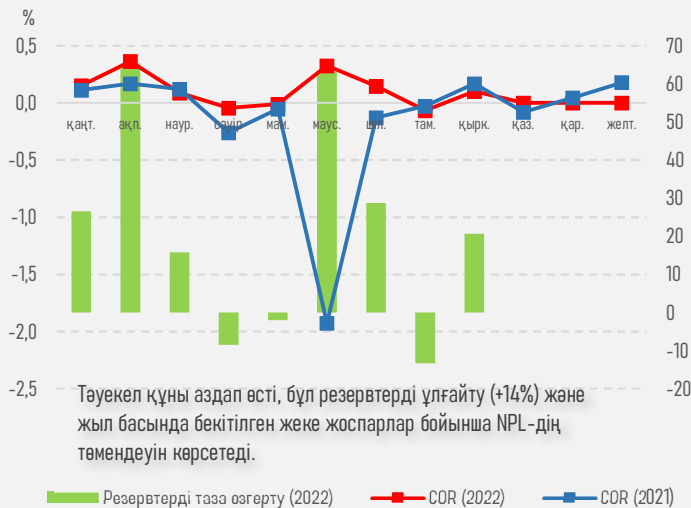

Активтердің кірістілігі (пайыздық кірістер/кіріс әкелетін активтер)

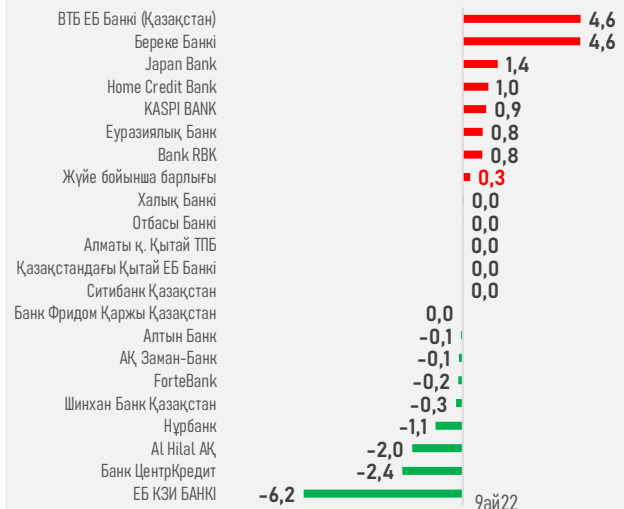

Жұмыс істемейтін қарыздар*

Несиелік тәуекел құны (CoR)

NPL 90+ өзгерту, б. б.

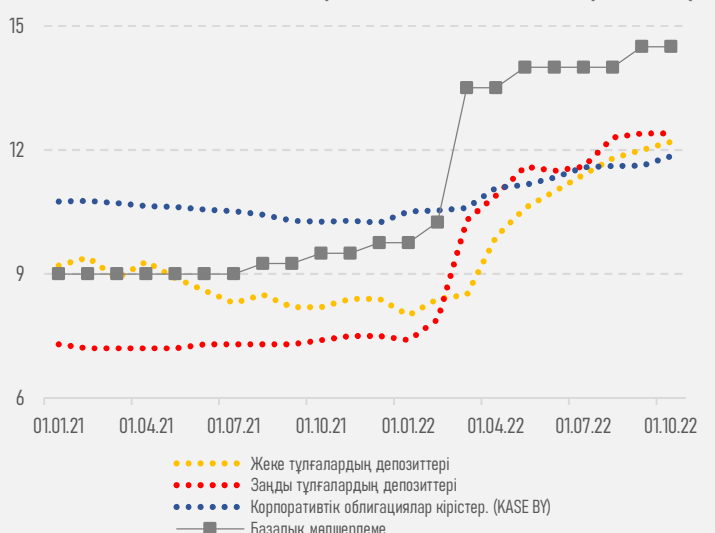

Банк жүйесінің міндеттемелері*

Пассив динамикасы

ЖТ, ЗТ депозит. бойынша орташа өлшенген мөлшерлемелер

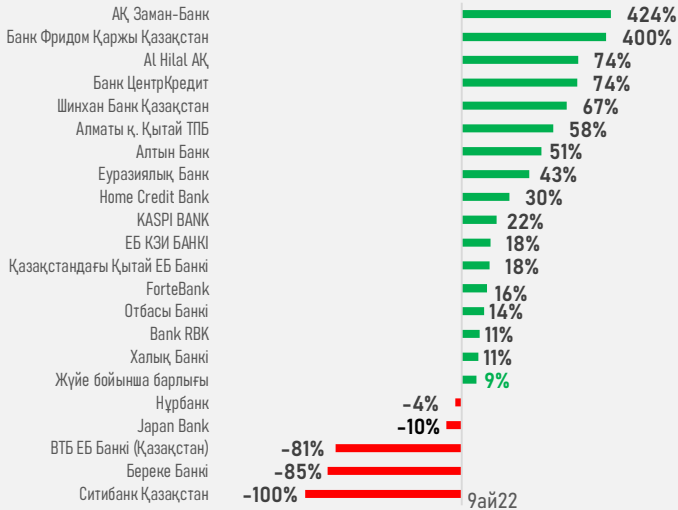

*Деректер көзі: ҚРҰБ

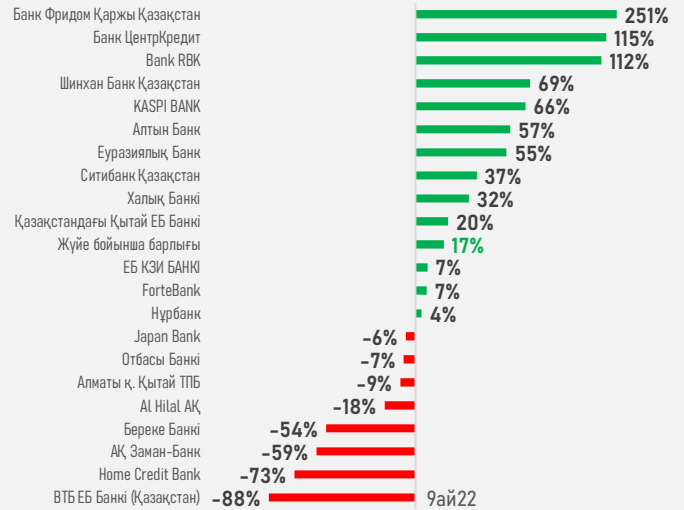
© Қазақстан қаржыгерлерінің қауымдастығы, 2022

Халықтың және корпоративтік ұйымдардың депозиттері*

Жеке тұлғалардың депозиттерінің динамикасы

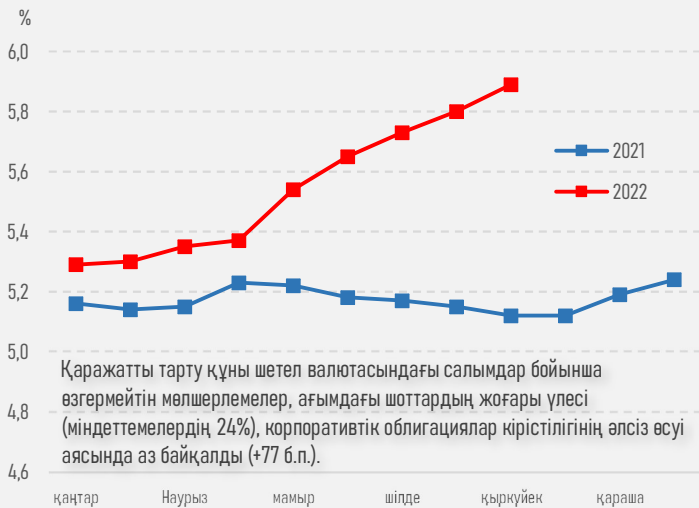

Заңды тұлғалардың депозиттерінің динамикасы

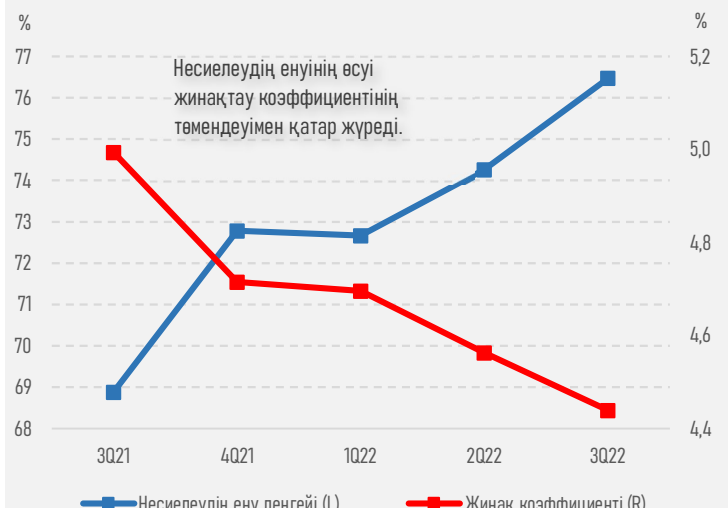

Қорландыру құны және жинақ коэффициенті*

Қорландыру құны 1

Несие берудің өну деңгейі² және коэффициент. жинақ³

¹ Қорландыру құны — сыйақы төлеуге байланысты пайыздық шығыстар / міндеттемелер.

² Несие берудің өну деңгейі — қарыз алушылардың бірегей санының жұмыспен қамтылған халық санына арақатынасы.

³ Жинақ коэффициенті — үй шаруашылықтары салымдарының халықтың жалпы табысына қатынасы.

* Деректер көзі: ҚРҰБ, БНС, АСПР, БКБ

Резюме

Ел экономикасының өсуінің баяулауына, монетарлық жағдайлардың едәуір қатаюуына және әлемдік қаржы нарықтарындағы құбылмалылықтың артуына қарамастан, елдің банк секторы тұрақты өсуді көрсетіп отыр және экономика субъектілері үшін қарыз қаражатының негізгі көзі болып қала береді.

Мәселен, қаңтар-қыркүйек айларында елімізде 17,1 трлн теңге сомасына жаңа несиелер берілді, бұл өткен жылдың сәйкес кезеңімен салыстырғанда 15% - ға немесе 2,2 трлн теңгеге жоғары.

Жинақталған жинақтарды бизнесті және бөлшек сауданы қарыздық қаржыландыру көздеріне айналдыру мүмкіндіктерін жасай отырып, сектор бір жағынан тауарлар мен қызметтерді ұсынудың кеңеюіне, екінші жағынан тұтынудың өсуіне ықпал етті.

Алайда, жоғары инфляциялық процестер және олармен күресу қаржылық жағдайдың нашарлауына және несие мекемелері алдындағы міндеттемелер бойынша шығындардың кейіннен өсуіне әкеледі, бұл болашақ қарыз ресурстарына деген сұранысты шектейді. Сонымен қатар, өтімділікті алудың тәуекелсіз "қысқа" құралдарының (ҚРҰБ-дағы ноталар мен депозиттер) жоғары кірістілігі оларды анағұрлым қолайлы етеді және тәуекелге деген тәбетке теріс әсер етуі мүмкін.

Мұндай жағымсыз сценарийлер инфляцияның одан әрі өсуін тежеудің және оны нысаналы дәліздерге қайтарудың, одан әрі ұзақ мерзімді теңгелік жинақтарды қалыптастыру, оларды ұзақ мерзімді несиелерге айналдыру үшін, сондай-ақ экономиканың тұрақты өсуі мен азаматтардың әл-ауқаты үшін маңыздылығын атап көрсетеді.